



Graag gedaan

SPREKENDE BEELDEN

In haast ieder dorpje van de zuidelijke Westhoek is een groepje vrijwilligers actief rond 'Westhoek verbeeld(t)'. Ze verzamelen oude foto's en afbeeldingen van hun dorp en klasseren die in een digitale beeldbank. Er is wat computerkennis voor nodig, maar dit vrijwilligerswerk gaat in de eerste plaats over het reconstrueren van de dorpsgeschiedenis en tijd maken voor mensen die hun verhaal willen doen.

TEKST: ISABEL LEBBE, FOTO'S: TOON COUSSEMENT

Fiche

Naam: Jan Daschot
Leeftijd: 57 jaar
Familie: gehuwd met Mia Ryon en vader van 3 volwassen kinderen
Job: postbediende
Vrije tijd: de beeldbank, fotografie, culturele uitstapjes, strips verzamelen, actief in het verenigingsleven

Op www.westhoekverbeeldt.be kan je een kijkje nemen in de digitale beeldbank.

De plaatselijke afdelingen van Landelijke Gilden draaien volledig op vrijwillige bestuursleden die zich belangeloos inzetten voor hun leden en vereniging. In de rubriek 'Graag gedaan' gaan we langs bij mensen die zich ook vrijwillig inzetten, maar dan op een andere, even waardevolle manier.

Jan Daschot is een van de drijvende krachten van de werkgroep in Watou. "Gelukkig bleef ons dorp tijdens de beide wereldoorlogen gespaard van grote vernielingen", vertelt Jan. "Zo zijn er nog veel gebouwen herkenbaar, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Passendale dat na de Eerste Wereldoorlog volledig van de kaart verdwenen was.

De oudste foto uit de Watouse collectie moet ongeveer rond 1870 gemaakt zijn. "Veel foto's zijn uiteraard niet gedateerd, maar ondertussen leerden we een aantal technieken om de foto's toch min of meer in het juiste decennium te situeren", legt Jan uit. "De kapsels, uniformen of typische klederdracht vertellen veel meer dan je op het eerste gezicht zou denken. Bovendien hebben we ondertussen al drieduizend foto's in ons archief. Zo kunnen we meer en meer links leggen tussen foto's uit totaal verschillende collecties. We kunnen personen makkelijker identificeren of zelfs een stukje van hun levenswandel reconstrueren. Want we doen uiteraard veel meer dan het digitaliseren van oude foto's. Het is de bedoeling om ook het verhaal achter die foto te achterhalen. Wie staat er allemaal op de foto? Tijdens welke gelegenheid is dit beeld gemaakt?"

Iedere foto zijn verhaal

Jan is een geregeld bezoeker van het stadsarchief en vindt ook veel informatie over sterfdata en familiebanden op het dorpskerkhof. Maar natuurlijk komt de meeste informatie van de mensen die hun privécollectie uitlenen. "Ik ben



ermeë begonnen, maar mijn vrouw *Mia* kent heel veel dorpsbewoners door haar werk als bankbediende. Zij had meteen een voetje voor tijdens onze eerste gesprekken”, lacht Jan. “Na enkele jaren kennen de meeste mensen in het dorp onze werking wel. We hebben een badge om ons te legitimeren, maar eigenlijk moeten we die zelden of nooit gebruiken. Alle zeventigplussers uit het dorp weten wat onze bedoeling is en de informatie die ze ons geven is stuk voor stuk heel waardevol”, zegt Jan enthousiast. “Mensen denken soms dat hun verhaal niet interessant is of dat hun foto’s niet veel voorstellen, maar ze vertellen ons juist heel veel! Neem nu een klasfoto. Het is fijn dat je alle mensen op de foto kunt benoemen, maar tegelijkertijd vertelt zo’n beeld ook ontzettend veel over hoe het op school toging, in die tijd.”

Vluchteling

Steeds meer mensen zijn intussen overtuigd van de waardevolle collectie waar Jan en Mia aan werken en ze dragen hun steentje bij. “Onlangs is een oude dame op eigen initiatief begonnen met het opschrijven van hoe haar dorp er tijdens haar jeugd jaren uitzag. Welke cafés waren er in Watou? Wie was kleermaker, kruidenier...? Deze zomer belde een restauranthouder van het Dorpsplein ons op. Hij had een gast die wel iets te vertellen had over Watou,

zei hij. Uiteindelijk leidde deze toevallige ontmoeting tot een bijzonder verhaal. We zijn helemaal tot in Heverlee gereden en tijdens het gesprek werd duidelijk dat de man in kwestie tijdens de Tweede Wereldoorlog als vluchteling in Watou verbleef. Meer nog, hij logeerde toen in ons huis!”

“We willen iets waardevols doorgeven aan de volgende generatie.”

Tentoonstelling

Momenteel bereiden Jan en de rest van de werkgroep een tentoonstelling voor. “We hebben ondertussen al een paar toonmomenten gehad”, zegt Jan. “We pikken dan in op een andere dorpsactiviteit om met onze werking naar buiten te komen. Iedere keer staat een bepaald thema centraal: dorpscafés, communie- of trouwfeesten, klasfoto’s enzovoort. Dat scherpt de aandacht en het brengt nieuwe informatie op. Bovendien doet het deugd te horen dat ons werk geapprecieerd wordt. Dit vormt ook onze drijfveer. We willen onze dorpsgeschiedenis zo veel mogelijk bewaren en iets waardevols doorgeven aan de volgende generatie.” 📖